

ÇOCUĞA ZAMAN AYIRMA

İÇİNDEKİLER

EN İYİ KARARLARI VERMEK	02
ÇOCUKLAR GERÇEKTEN ANNEYLE BABANIN	
İKİSİNE DE Mİ İHTİYAÇ DUYARLAR?	06
ANNEYLA BABADAN BİRİ DAHA MI ÖNEMLİ?	08
NE KADAR TEMAS EN İYİSİDİR?	10
TEMAS ÇOCUKLAR İÇİN HER ZAMAN İYİ MİDİR?	14
ÇOCUKLARA NE DERİM?	18
DANIŞMA VE DESTEK	21

En iyi kararları vermek

Çocukların hem anne hem de babayla ilişki kurma hakları vardır. Bir aile parçalanınca, çocuklar için hem anne hem de babanın yanı sıra diğer aile mensupları ve akrabalarla da ilişkilerini korumak ve geliştirmek çok önemlidir.

Bu ilişkileri sürdürmek için yapılacak en iyi düzenlemeler:

- çocukları bütün aile anlaşmazlıklarından uzak ve güven içinde tutan, ve
- iyi anne/babalık sağlayanlardır.

Anne ve baba genellikle ilkin çocuklarının ihtiyaçları, görüşleri ve duygularını ele aldıktan sonra, bu düzenlemelere en iyi karar verecek insanlardır.

Aileler parçalanınca, anne ile baba bazen temas¹ zamanı miktarlarını çözmekle o kadar ilgilenirler ki çocuklarıyla beraber olacakları bu zamanın asıl nedenini gözden kaçıırırlar.

¹ Temas, bir çocuk ve artık birlikte oturmadığı bir anne veya baba ya da bakıcı arasındaki sürekli ilişkinin korunması için yapılan düzenlemeleri tarif eden terimdir.

Aile parçalanmalarını yaşıyan herkes onun ne kadar zor olabileceğini bilir. Fazla duygusal olduğunda, sakin ve makul kalmak güç olabilir. Sık sık aranızdaki iletişim tamamen kopmuş ve herhangi bir şey üzerinde anlaşmak mümkün değilmiş gibi hissedilir. Çocuklarınızın ilgilerine yoğunlaşmak zor olabilse bile, çoğu anne baba anlaşmazlıklarını bir tarafa bırakıp, çocukların ihtiyaçlarını düşünmenin düzenlemeleri oluşturmak için bir yol sağlayabildiğini görürler. Çocuklarınız bu zamanda her zamandan fazla sizi sever, size bağlanır ve bakımınıza ve temin etmenize ihtiyaç duyarlar. Onların gelecekleri için olabilecek en iyi kararları vermeniz zaruridir.

Bu rehber, Çocuk ve Aile Mahkemesi Danışma ve Destek Hizmeti, CAFCASS tarafından yazılmıştır. Aile parçalanması ve gelecekte çocuklarına anne/babalık yapmakla ilgili zor kararlarla karşı karşıya olan anne baba, büyük anne baba ve bakıcılar içindir. Çocuklarınız için yapılacak düzenlemelerle ilgili en iyi kararları vermenize yardımcı olacak bilgiler vermektedir. Aynı zamanda CAFCASS pratisyenlerinin temasla ilgili aileler ve mahkemelere tavsiyelerde bulunurken kullandıkları yaklaşımları anlamanıza da yardımcı olacaktır. Bu bilgiye ulaşmanın ve profesyonellerin çocuklarınız için bu kadar önemli sorunlara nasıl baktıklarını bilmenin sizin hakkınız olduğuna inanıyoruz. Her bölüm bizim tecrübelerimize göre, ayrıldıktan sonra mahkemelere başvuran ailelerin sık sık karşı karşıya kaldıkları spesifik konu ve kaygılara yoğunlaşmaktadır.

CAFCASS HAKKINDA

CAFCASS Hiçbir Devlet Birimine Bağlı Olmayan, mahkemelerden, sosyal hizmetler dairesinden, eğitim kurumundan, sağlık idarelerinden ve diğer kurumlardan bağımsız bir kurumdur. Pratisyenlerimiz eğitimli ve çocuklar ve ailelerle çalışmada tecrübeleridirler. Ailelere yardım eder ve çocukların refahıyla ilgili konularda mahkemelere tavsiyelerde bulunurlar.

Bizim rolümüz:

- Çocukları herşeyin önüne koymak ve çocukların hakları, görüşleri ve ihtiyaçlarının aile anlaşmazlıklarında ve mahkeme duruşmalarında gözönünde tutulmasını sağlamak;
- Çocuk refah ve güvenliğini ilerletmek;
- Anne/baba hak ve sorumluluklarına, ve büyük anne/baba ile diğer bakıcıların haklarına saygı duymak;
- Çocuklardan sorumlu olanlar arasında işbirliğini teşvik etmektir.

Pratięimiz kapsamlı eğitimle desteklenen tecrübe ve arayış temelindedir. Bu rehberde, temasla ilgili görüşlerimizi geliştirmemize yardımcı olmuş araştırmaya yönelik bazı referanslar göreceksiniz.

AİLELERLE ÇALIŞMAMIZ

Aşağıdaki kanallar vasıtasıyla bizimle temasınız olabilir:

- **Ailelerle destekleyici çalışma** – ‘Boşanmayla Yaşama’ kursları gibi, ya da bir aracılık hizmeti, danışma hizmeti, çocuk temas merkezi veya bizimle ortaklaşa çalışan diğer kurumlar vasıtasıyla.
- **Anlaşmazlık çözme hizmeti** – bir mahkemeye başvuran ailelerin çoğu için bulunur, anlaşmazlık çözümü çocuklar, anne babalar ve bakıcıların temas düzenlemeleriyle ilgili anlaşmalarına yardımcı olabilir. Çocuklar için bir plan oluşturmanıza yardımcı olmak için pratisyenlerimizden biriyle birkaç toplantı önerilebilir. Pratisyen, çocukların ihtiyaçları ve güvenlik konularında size tavsiyelerde bulunabilir. Çocukların görüşlerinin duyulması ve göz önünde tutulabilmesi için çocuklarla buluşmanızı isteyebilir ya da bir aile toplantısı düzenlenmesini önerebilir. Anlaşmazlık çözümü için yapılan düzenlemeler yerel durumlara uyması için değişebilir ve davaların %75'e kadarı bu şekilde çözümlenir ya da bir şekilde anlaşmayla sonuçlanır. Bu anlaşmalar veya anne/babalık planları esnek ve gönüllülük temelinde olabilir ya da bir mahkeme kararına temel olarak kullanılabilir. Zorlukları, acılı ve pahalı mahkeme süreçleri yerine anlaşmazlık çözümü yoluyla çözmek genellikle daha iyidir.
- **Daha fazla çalışma** – Bir mahkeme CAFCASS'tan bir rapor ya da ailenizle daha fazla çalışma isterse, bir pratisyenimiz siz ve çocuklarınızla toplantılar düzenlemek için sizinle ilişki kuracaktır. İşimiz soruşturmalar yapmak, çocuklar için en iyisinin ne olduğunu aile mensuplarıyla tartışmak, sonra da mahkemeye uygun bir anne/babalık planı tavsiye etmektir. Gerekli olursa, mahkeme daha sonra bir duruşma düzenleyerek, herkesin görüşlerini dinledikten ve sorular sorduktan sonra, hakim bir karara varacaktır. Temas düzenlemelerinin çocuk için iyi işlemlerini sağlamakta zorlukların sürdüğü durumlarda, bir Aile Yardımı Kararı'yla daha fazla destek ve danışma sunulabilir.

Yetişkinler, gençler ve çocuklar için olan broşürlerimizin basılabilen versiyonları, dosya araştırmaları ve email ile soru sorma imkanı dahil daha fazla bilgi isteyenler, web sitemizi ziyaret edebilirler: www.cafcass.gov.uk
Başka bilgi ve destek kaynakları bu rehberin arka kısmındadır.

Çocukların gerçekten hem anne hem de babaya ihtiyacı var mı?

CAFCASS, aile parçalanmasından sonra hem anne hem baba hem de daha geniş ailelerinin diğer mensupları tarafından sevilme ve bakılmaları sürdürülürse, çocukların daha mutlu, daha başarılı yaşamları olduğuna inanmaktadır.

Çocukların bu sürekli bakıma ihtiyaçları olup, bu temasın durdurulması ya da bir şekilde sınırlandırılması için önemli bir sebep olmadığı sürece buna hakları vardır.

“... anne babadan biri veya her ikisinden ayrılmış çocuğun kişisel ilişkileri ve hem anne hem de babayla direkt teması düzenli bir temelde sürdürme hakkına, çocuğun en iyi çıkarlarına ters düşmediği sürece saygılı olmak.”

Çocuklar kendilerini baskı altında hissetmeden görüşlerini verebildiklerinde, çoğunluğu anne veya baba ya da kendileri için önemli başka biriyle teması kaybetmeyi istemezler. Çocukların aile yaşamına saygı gösterme hakları olup, bir mahkemenin o hakkı çocuktan alması için çok iyi bir nedenin olması gerekir. Bu hak *BM Çocuk Hakları Konvansiyonu'nun 9. Maddesi*nde işlenmektedir (*yukarıdaki alıntıya bakın*).

- Psikolojik ve duygusal ihtiyaçlarına karşılık vermek,
 - sağlık, özgüven ve özsaygılarını iyileştirmek,
 - etnik, kültürel, genetik ve tıbbî arka planlarını paylaşmaları ve anlamaları için onlara yardımcı olmak,
 - aile ilişkileriyle ilgili bozulmuş algılamaların düzeltilmesine yardımcı olmak,
 - rahat ve güvenli olmalarını sağlamak,
 - önemli ilişkilerine sahip olma ve onlardan keyif alma özgürlüklerini onlara vermek için çocukların anne babaları ve onlar için önemli başkalarıyla sürekli temaslarının olması önemlidir.
-
- Çocukların ihtiyaçlarını öne çıkarmak,
 - her bir çocuğun ihtiyaçları için planlama yapmak,
 - çocuklara bilgi vermek ve onları dikkatle dinlemek,
 - çocukları güvenli ve güven içinde olma duygusuyla tutmak,
 - onlarla anlaşma ve işbirliği yapmak,
 - anne-babalıkla ilgili farklı görüşlere izin vermek,
 - temas düzenlemeleri konusunda yaratıcı olmak,
 - teması düzenlerken gecikmelerden kaçınmak,
 - çocukların ne bekleyeceklerini bilmelerini ve kaçınılmaz olmadıkça, ani değişikliklere maruz kalmamalarını sağlamak suretiyle çocukların temaslarından en iyi şekilde yararlanmalarını sağlayın.

Anne babadan biri daha önemli midir?

Anne veya baba olmasına bakmaksızın çocukların her biriyle ilişkisinin kalitesi önemlidir. Çocuklar için en iyisi hem anne hem de babayla iyi ilişkilerinin olmasıdır.

Anneler ve babalar çocuklar için eşit derecede önemlidirler, fakat yetişkinlerde olduğu gibi, çocuklar bazen kendilerini bir kişiye diğerinden daha yakın hissedebilirler. Bu tür tercihler sıklıkla yaş ve durumlara göre değişirler.

Annelerle babalar arasındaki anlaşmazlıkları kazananlar ve kaybedenler terimleriyle görmek kolaydır. İnsanların aile parçalanması hakkında düşünüş şekilleri gazetelerde, televizyonda ya da protesto gruplarınca söylenenlerin etkisi altında kalabilir. Bu görüşler sıklıkla genelleştirmeler olup, her zaman dengeli olmazlar.

Bazı babalar, mahkemeler ve CAF/CASS pratisyenlerinin meyil olarak kendilerine karşı ve annelerden yana olduklarına inanırlar. Bazı anneler de aynı ölçüde mahkemeler ve profesyonellerin babaları tuttuklarına inanırlar. Anneler ve babalar aynı zamanda CAF/CASS pratisyenlerinin temas konusuyla her bir çocuğun² ihtiyaç ve durumlarını değerlendirmekten ziyade, her davayı benzer şekilde ele aldığına da inanabilirler.

Hepimiz farklıyız. Bir ailenin her bir bireyi ilgisini farklı bir şekilde gösterebilir ve ebeveynlik stilleri anneler ile babalar arasında farklılaşabilir. Çocuklar bütün bu varyasyonlardan yararlanırlar ve profesyoneller ebeveynlik yapmakta anneler ile babaların önemini uzun süreden beri eşit görmekteler³. Yakınlardaki araştırmalar aynı zamanda bebekler ağıladıklarında babalar ile annelerin benzer şekillerde uyarıldıklarını ve ikisinin de bebeklerin ihtiyaçlarına aynı etkinlikte yanıt verebildiklerini de göstermektedirler⁴.

Sonuç olarak, bu günlerde babalığın önemi genel olarak daha fazla farkedilmekte ve çok sayıda baba çocukların yaşamlarında eskiden olduğundan daha büyük bir rol oynarlar. Bu, çocuklar ve aileleri için olumlu ve sağlıklı olup, teşvik edilmelidir.

² A Buchanan, J Hunt, H Bretherton and V Bream : "Families in Conflict, Perspectives of Children on the Family Court Welfare Service". (2001), Nuffield Foundation, Policy Press

³ Professor Michael Rutter: "Maternal Deprivation Reassessed" (1972). Penguin Education

⁴ C Lewis and J Warin: "What Good are Dads?" (2001), Fathers Direct, NFPI, "Working with Men", Newpin

Ne kadar temas en iyidir?

Temas sadece anne ve babalar ile aile mensupları arasında zaman bölüştürmek değildir. Biz teması, vurgunun o zamanın kalitesine yapıldığı “çocuk için zaman” olarak düşünülmesinin daha yararlı olduğuna inanıyoruz. Çocuklarınıza uygun bir şekilde anne/babalık yapılmasını ve sizinle oldukları zamanın onlar için değerli olmasını sağlamak için onların ihtiyaçlarını elinizden geldiğince en iyi karşılamaya yoğunlaşmalısınız.

Bu çok önemli olup, bu yoğunlaşma olmadan, temasın çocuklarınıza yararı az olabilir⁵.

⁵ J Hunt and C Roberts: “Child contact with non-resident parents”, Family Policy Briefings 3 (2004). Department of Social Policy and Social Work, University of Oxford

Çocuğunuzun sizinle geçirdiği zamanın değerli ve iyi kaliteli olmasını sağlamak için bir anne, baba veya bakıcının Süperadam veya Süperkadın olmak zorunda olduğu anlamına gelmez. Araştırmacılar ve çocukların kendileri 'kalite' faktörünün anne ve babalar ile bakıcılarla önemli ilişkiler inşa eden ve sürdüren, çocukların sıcak, olumlu ve otoriteli bakım görmeleriyle ilgilidir⁶. Bu 'kalite'nin ne olduğunu ve onlar için neyin değerli olduğunu bize en iyi çocuklar söyleyebilirler.

Altı - onbir yaş arası 2.000 çocuk üzerinde babalarıyla⁷ temasla ilgili yapılan bir araştırma iyi teması aşağıdaki gibi gördüklerini gösterdi:

Babaların okul durumlarına ilgi göstermesi

- Yemekler hazırlaması
- Onlarla TV izlemesi
- Futbol oynaması
- Onlara hikaye okuması
- Beraber alışverişe gitmeleri ve
- Kötü zamanlarında onlara yardımcı olmaları.

Bir çocuk buna, babayla 'takılması', başka biri baba tarafından 'sevilmesi' dedi. Teması, pahalı oyuncaklar, bisikletler, bilgisayarlar ve tatiller şeklinde değil de ebeveynleriyle bir ilişkilerinin olması ve onlar tarafından 'bakılması' olarak gördüler. Çocukların buna ihtiyacı olup, bunu isterler ve iyi kaliteli temas derken bizim kastettiğimiz de budur.

Burada kaliteyle ilgili zor bir mesaj vardır. Eğer acılı bir aile parçalanması yaşamışsanız, diğer ebeveyn veya bakıcıyla işbirliği yapmak ve onların bakıcılık rollerine saygı göstermek çok zor olabilir. Temanın gerçekten başarılı olması için biraz anne baba işbirliği gerekli olup, aynı zamanda çocukları diğer ebeveyn ve aile mensuplarını sevmek ve saygı duymaktan rahatsız olmamaya da teşvik etmelisiniz. Mahkemeler kararlar verirken bile, ancak yetişkinler arasında biraz

⁶ İlişikteki tartışmaya bakın: J B Kelly and M Lamb "Using Child Development Research to make appropriate Custody and Access Decisions for Young Children", Family and Conciliation Courts Review (Vol 38 No 3, July 2000 pp 297-311) Sage Publications Inc, USA

⁷ Fathers Direct, DIES & Children in Wales, "Day With Dad", FatherWork (Vol3 No 1, Summer 2004)

işbirliği ve saygı olunca işe yarayabilirler.

ÇOCUĞUNUZA UYGUN PLANLAR YAPMAK

Her aile de her çocuk da farklıdır. Her çocuğun ihtiyaçları için plan yapmak çocuğun ihtiyaçları ve aile durumlarınız hakkında dikkatle düşündükten sonra karar vermeyi gerektirir.

Göz önünde tutulacak bazı noktalar şunlardır:

- Zamanın çocuklarınızın sahip oldukları ilişkileri koruyacak şekilde nasıl düzenlenebileceği hakkında düşünün. Aynı zamanda, hem sizden hem diğer ebeveynlerden hem de temel aile mensuplarından gelecekte en iyi kalitede anne/babalık ve bakım elde etmelerini nasıl sağlayacağınız hakkında. Bu, gece kalmaları ve çocukların tatillerini her bir ebeveynin yanında geçirmeleri ve herbiriyle dışarı çıkmasını göz önünde tutmak anlamına gelir.
- Üç yaşından küçük çocuklar için teması korumak daha büyük çocuklara nazaran daha zor olabilir, dolayısıyla bu yaşta düzenlemeler yaparken özel ihtimam ve duyarlılık gerekir.
- Çocuğunuzun her bir ebeveyn veya bakıcıyla mevcut ilişkisinin doğası ve bu ilişkileri gelecekte geliştirme olasılıkları göz önünde tutulmalıdır. Yaşam düzenlemeleriniz ve işinizden dolayı geçmişte çocuklarınızla istediğinizden daha az ilişkili olmuş olabilirsiniz. Temas konusuyla baş etme hakkında endişeli olabilir ve desteğe ihtiyaç duyabilirsiniz. Diğer ebeveynle hiç beraber yaşamamış olabilirsiniz, dolayısıyla temas, bir çocukla mevcut ilişkiyi sürdürmekten ziyade onunla yeni bir ilişki kurmakla ilgili olabilir.
- Çocukların aile parçalanmadan önceki rutinleri ve etkinliklerini göz önünde tutarak, onları mümkün olduğunca sürdürmeye çalışın. Bu, çocukları temin edebilir ve kayıp duygusu yaşamamaları için onlara yardımcı olabilir. Çocukların anne, baba ve bakıcıların eskisinden daha fazla dikkatinden de yararlanabileceğini hatırlayın.
- Ayrılıktan sonra, diğer aile mensuplarına yakın oturmayabilirsiniz ve kaldığınız yer gece kalmaları için uygun olmayabilir. Ulaşım araçlarınız, yol masraflarınız ve kamu ulaşımı bulunup bulunmadığı ne tür temasın mümkün olduğuna karar verirken gözönünde tutulan temel faktörlerdir.
Teması sağlamak ve masrafların aile tarafından nasıl karşılanacağı üzerinde düşünmek ortak ebeveynliğin parçasıdır.

- Anne/babalık planınız çocuklarınızın yararına olmalı, anne-babalık zaman-paylarıyla ilgili değildir. Çocuklarınızın ihtiyaçlarına yoğunlaşmazsanız, kendilerini adresler arasında götürülüp getirilen paketler gibi hissedebilirler.
- Çocuklarınızın istekleri hesaba katılmalı. Büyük çocukların korumak istedikleri arkadaşlıkları ve kendileri için önemli olan ilgileri olur. Sosyal faaliyetlerine olanak sağlayan anne/babalık planları isteyecekler.
- Çocuklar farklı oranlarda olgunlaşırlar, dolayısıyla çocuklarınızın aynı yaşta başkalarıyla benzer düzenlemeleri becerebilmelerini beklemeyin; bazı çocuklar kendine güvenli ve bağımsız, bazıları utangaç ve yapışkan olurlar. Çocuklarınızın sıkıntı duymadan her zaman evleri olarak gördükleri yerden ayrı kalmaları için çok fazla temin edilmeye ihtiyaç duyabilirler. Küçük çocuklar genellikle sık yapılan, kısa süreli teması en iyi becerirler; büyükler daha uzun süreli daha az sık olanları tercih edebilirler.
- Esnek olun ve anne/babalık planınızı zamanla güncelleştirin. Çocuklar büyüdükçe ihtiyaçları ve durumları da değişecektir, sizinkiler de.
- Aile içinde şiddet, alkol ve uyuşturucu suiistimali, ya da psikiyatrik hastalık varsa, çocukların güvenliğini sağlamak için anne/babalık planının bunu hesaba katması gerekir. Çocukların temastan yararlanmaları için güvenli olmaları gerekmekte olup, kendilerini güven içinde hissetmeye ihtiyaçları vardır. Zaman zaman çocuğun zarar görmesi riski temasın mümkün yararlarından daha fazla olur, bu durumda en iyisi ya hiç yapılmaması, ya da çocuğa ve muhtemelen bir ebeveyne yönelik riskin minimumda tutulabildiği yerde yapılmasıdır.

Ayrılmadan sonra, ailelerin %90'ı mahkemeyi katmadan kendi temas düzenlemelerine karar verirler ve bu şekilde karar verilen bir anne/babalık planı iyi işlemesi en muhtemel olandır. Anlaşamazsanız, profesyonel yardım almak iyi bir fikirdir. Mahkemeye başvurmadan önce, önce kararlarınızda yardımcı olan eğitilmiş araçlardan oluşan gizlilikli bir hizmet olan *aracılık* üzerinde düşünmelisiniz (sayfa 16'da 'Danışma ve destek'e bakın). Hükümetin *Anne/babalık Planları* broşürü de yardımcı olabilir (yazdırılabilir bir versiyonu web sitesinde *Bilgi* bölümünde bulunabilir: www.cafcass.gov.uk).

Temas çocuklar için her zaman iyi midir?

İyi temas çocukların aileleri tarafından kendilerine değer verildiğini ve bakıldığını bilmelerini mümkün kılar ve mutlu ve başarılı yaşamlar sürdürmelerine yardımcı olur.

Çocuklar zarar görme riskinde iken ya da temas kötü kaliteli olunca, yaşamları çok zor ve mutsuz olabilir ve ondan zarar görebilirler.

Aile ayrılınca, çocuklar aşağıdaki durumlarda en iyi durumda olurlar:

- Anne ve baba arasında az anlaşmazlık olunca ve çocuklar meydana gelen anlaşmazlıklarla başatmesini öğrenince.
- Hem anne hem de baba ya da bakıcılar sıcak, olumlu ve otoriteli anne/babalık yapınca.
- Her bir ebeveyn veya bakıcı diğerini destekler, çocukların huzurunda diğer ebeveyni eleştirmez veya tehditler savurmazsa.
- Anne ve baba düzenlemelerle ilgili çocuklara danışınca.
- Çocuklar geniş aile mensuplarıyla önemli ilişkilerini sürdürünce.
- Çocuklar malî yönden güvenli yaşayınca.

Aile parçalandıktan sonra, bu şartları başarmak çoğu anne babaya zor gelir, fakat amaç çocuklarınızın yararı için zamanla o doğrultusunda çalışmaktır .

Mahkemeye giden ailelerin %10'u genellikle ciddi, süre giden problemleri olduğu için böyle yaparlar. Aile yaşamlarının kalitesi gerektiğinden azdır. Bu ailelerin yarısının çocukları yanında kalmadıkları ebeveyni görmüyorlar. Ailelerin yarısında yüksek düzeylerde psikolojik sıkıntı olduğu da bildirilmektedir. Anlaşmazlık çözümünün bu ailelerin birçoğuna yardımcı dokunur.

İyi temas işleyince, sürme eğilimi gösterir, ancak sürdürmek ve pürüzsüz işletmek için biraz dikkate ihtiyacı olur. Temas kötü olunca, hep sorunlar olur, özellikle de çocuklar için. İyi temasın başlaması ve işlemeyi sürdürmesi ihtimallerini artırmayı amaçlıyoruz.

TEMAS YÜRÜMEYİNCE

Çok sayıda aileyle mülakat yaptıktan sonra, araştırmacılar aşağıdaki özellikleri

temasın yürümesini önleyenler olarak saptadılar⁸:

- Düzenlemeler çocuk ve/veya diğerlerine yönelik süre giden fiziki veya psikolojik risk taşırlar.
- Ailenin bütün mensupları temasın işlenmesi için yükümlülüğe girmezler.
- En azından bir aile mensubu mevcut düzenlemelerde önemli değişiklikler yapmak peşindedir – böylece temas ilişkili olanların bir kısmı veya tümü için olumsuz ve anlaşmazlık konusu olabilir.

Temas işlenmeyince çocukları incitebilir; bu konuda bazı önemli mesajlar vardır:

Temasa makul olmayan bir şekilde karşı çıkmak

Çocuğun yanında kaldığı ebeveynin iyi bir neden olmaksızın temasa katı bir şekilde karşı çıkması çocuklar için zararlı olur (profesyoneller bundan ‘affetmez hüsümet’ olarak bahsederler). Böyle durumlarda, çocukların diğer ebeveynle kalmaları için oturma düzenlemelerini değiştirmek nihai olarak en iyisi olabilir.

⁸ L Trinder, M Beek, J Connolly (2002) “Making Contact: How parents and children negotiate and experience contact after divorce” (2002), Joseph Rowntree Foundation

Anne baba anlaşmazlığı

Aile parçalanması sürecinde kızgın olmak ve kendini incitilmiş hissetmek normaldir. Kızgınlık, insanların ayrılmakla ilgili sıkıntılı duyguları daha iyi başedebilecekleri bir noktaya kadar aşmalarına yardım edebilir, dolayısıyla sağlıklı olabilir. Ancak çocuklar kavga ve tartışmalara şahit olunca ya da onlardan saklama girişimleri olunca, anne babanın neler hissettiklerini bilecek, rahatsız olacak ve temaslarından keyif almaları onlenmiş olacaktır. Kızgınlık sürekli, hep çocukların huzurunda ve onları kapsıyorsa, çok zarar ve sıkıntı verici olabilir ve çocuklar için önemli psikolojik zarara yol açabilir.

“Araştırmanın verdiği tutarlı bir mesaj çocukların devamlı ve şiddetli anne baba anlaşmazlığından etkilenmelerinin ayrılmadan etkilenmelerinden daha fazla olmasıdır...”⁹

Herhangi bir suiistimal türü

Rahatsız edecek kadar yüksek bir oranda çocuk, aile mensuplarından birinin cinsel, fiziksel ya da duygusal suiistimal riski altında da olabilir. Ayrılmış anne, baba ve refah raporları hazırlanmış çocuklarla yapılan araştırma mülakatları davaların %78’inde bir veya her iki ebeveynin korkularını ve %56’sının fiziksel şiddet bildirdiklerini göstermektedir¹⁰. Probasyon Memurları Ulusal Kurumu’nun refah raporları üzerinde yapılan bir araştırması da genel olarak benzer bulgular verdi¹¹.

⁹ C Lucey, C Sturge, L Fellow-Smith, P Reder: “What contact arrangements are best for a child?” from “Studies in the Assessment of Parenting” (2003) ed.: P Reder, S Duncan, C Lucey, Brunner-Routledge

¹⁰ A Buchanan, J Hunt, Bretherton H and Bream V (2001) “Families in Conflict, Perspectives of Children on the Family Court Welfare Service”, Nuffield Foundation, Policy Press

¹¹ NAPO (2002) “Contact, Separation and the Work of Family Court Staff”, a briefing from NAPO the Trade Union and Professional Association for Family Court and Probation Staff

Aile içindeki her türlü suiistimal çocuklara zarar verebilir. 1994'te yapılan bir araştırma şiddete şahit olan çocuklarda kısa süreli etkilerin listesini verdi: korkulu, içe kapanık, endişeli, saldırgan, şaşkın, bozuk uykulu, okulda güçlükleri ve arkadaş yapmakta sorunları olur. Uzun dönemde ise gençler şiddeti daha güçlü hatırlayabilir ve bu özgüven ve sosyal yetenek eksikliği, özsaygı azlığı, şiddet davranışı, depresyon ve kabadayılığa maruz kalmaya yol açabilir¹². 1989 Tarihli Çocuk Kanunu bu zarar tanımını kabul etti ve şimdi şunu da kapsar: "...başka birine yapılan kötü muameleyi görmek veya duymaktan kaynaklanan bozukluk."¹³

Aile içinde şiddet veya suiistimal olmuşsa, otomatik olarak çocukların şiddet uygulayan veya suiistimalde bulunan kişiyle hiç temasının olmaması gerektiği anlamına gelmez, FAKAT riskin profesyonel değerlendirmesinin yapılması gerektiği anlamına gelir. Eğer temas çocuk için en iyisiyse, anne/babalık planı çocuğun güvenli olması için o riski izole ve idare etme yollarını içermelidir.

ÇOCUK TEMAS MERKEZLERİ

Çocuk temas merkezleri güvenlik kaygıları olduğu zaman yardım edebilir ya da anne, baba ve bakıcılar arasında güven ve güvenirlilik gelişmesine yardımcı olabilirler. Aynı zamanda ailelerin alternatif planların üzerinde anlaşmak için zamana ihtiyaçları olunca veya ilişkilerin gelişmesi için biraz zaman ve desteğe ihtiyaç olunca yardımcı olabilirler. Merkezler, genellikle makul kısa süreler için kullanılırlar.

İki türü vardır: 'destekli' merkezler, çocuklara yönelik az veya hiç zarar riski olmadığı zaman kullanılırlar; ve, başka türlü önemli risk içerebilecek temaslar için 'nezaretli' merkezler. Nezaretli merkezlerde genellikle sosyal memurları çalışır ve ziyaretler tek tek nezaret edilir.

Merkez çalışanlarını anlayışlı ve yardımcı bulacaksınız, fakat eğer bir çocuk temas merkezi kullanırsanız, "destekli" mi "nezaretli" mi hizmet verdiğini bilin ve çocuğunuzun ihtiyaç duyulan düzeyde hizmet gördüğünden emin olun. Mümkünse, temasınız başlamadan önce bir tanışma ziyareti yapmaya çalışın.

Mümkün olduğu yerde, temas en iyi aile arasında idare edilir. Çocuk temas merkezleri genellikle sadece kısa süreler için bulunur ve bazen kullanılmaları uygunsuz olur. Uygunsuz kullanılmaları çocuklar için iyi değildir.

¹² NCH Action for Children "The Hidden Victims: Children and Domestic Violence" (1994). London

¹³ 2002 Tarihli Evlatlık Alma ve Çocuklar Kanunu'nun 120. Kısmı

Çocuklara ne derim?

Üstünde düşündüğünüz düzenlemeleri çocuklarınızla tartışmak önemlidir. Çocuklar genellikle kendi yaşamlarını etkileyecek aile düzenlemeleriyle ilgili karar verilirken, onlara kendilerini yetişkinlerin kararlarından sorumlu gibi hissettirmeden, kendilerine danışılmasını isterler. Gerçekten ne istediklerini söylemenin çocuklar için zor olacağını unutmayın, çünkü ne anneyi ne de babayı üzmemek isteyebilirler. Onlarla konuşmanız kadar onları dinlemeniz de önemlidir.

“Çocukların korunmaya ihtiyaçları olan zarar görmüş mal oldukları varsayımından vazgeçersek, onlardan boşanma ile ilgili çok şey öğrenebiliriz.”¹⁴

Çocuklarınız görüşlerini ve duygularını iletmekte güçlük çekebilir ve duyarlık ve ihtimamla yaklaşılmaya ihtiyaç duyabilirler. Görüşlerini belirtmek istiyorlarsa, onlara konuşma özgürlüğü vermeli, onları dinlemeli ve sorularına dikkatle cevap vermelisiniz. Sadece çocuklara ne söyleneceği değil, onların dinlenmesi de gerekir.

Çocuklarla iletişim kurarken farkında olunması gereken bazı gizli tehlikeler olur. Anne ve babadan birini eleştirdikleri zaman, sıklıkla diğerinin onları olumsuz olarak etkilediği farzedilir; bu doğru olmayabilir. Aynı zamanda çocukların görüşlerini kendi düşüncenizle boyayarak ya da onlara karşı aşırı korumacı davranarak çarpıtmamalısınız. Hep kadir bilmeye ve onların olgunluk ve anlama düzeylerine göre davranmaya çalışın.

¹⁴ L. Trinder, M Beek, J Connolly (2002) “Making Contact: How parents and children negotiate and experience contact after divorce” (2002), Joseph Rowntree Foundation

Bu noktaları aklınızda tutun:

- Çocuklar aile parçalanmasından dolayı tedirgin ve kaygılı olurlar
- Ayrılmadan sonra anne ve baba ile bakıcılardan az ihtimam görmek çocukları rahatsız eder
- Çocuklar yaşamda sorunlarla karşılaştıklarında anne ve baba ile bakıcılarına dönerler. Aile parçalanmalarında, sorunları aslında zihinleri meşgul ve çocukların ihtiyaçlarını anlamak ve karşılamakta zorluk çeken anne ve babadan kaynaklanmaktadır
- Anne ve baba ayrılmadan önce çocuklara ne söyleyeceklerine dair kıvrırır ve çoğu zaman hiçbir şey izah etmez ya da güven verecek kadar izah etmezler
- Gelecekle ilgili belirsizlik çocukları kaygılandırabilir. Muhtemelen ne olacağını onlara söyleyip, onlara danışmak bir ebeveynin bakıcılık ve destek rolünün çok önemli bir parçasıdır.

Çocuğunuz muhtemelen açık ve dürüst iletişim isterler, fakat onları temasla ilgili kavgaların etkilerine maruz bırakmayın. Çocuklarınıza izah edin, onları temin edin ve onlara danışın, fakat onların herhangi bir kararın sorumluluğunun kendilerine ait olduğunu hissetmelerine izin vermeyin. Onların değil – sizin sorumluluğunuz!”

Çocuklarınıza kendi geçerli görüşleri olan gençler muamelesi yapın. Onlar herşeyin nasıl hissedildiği konusunda uzman olacaklardır. fakat durumlara sizden farklı bakabilirler. İki veya daha fazla haneden yapılan anne-babalıktan kaynaklanan sorunlardan bazıları için çözümleri olabilir. Anne babalar, CAFCASS, pratisyenler ve mahkemelerin onların istek ve duygularını anlayışla dinlemeleri gerekir.

Bir mahkeme pratisyenimizin teması değerlendirmesi ya da aile ile çalışması istendiği zaman, o ilgili çocuklarla buluşacaktır. Yaşları ve anlayışları yeterliyse, onlarla duyarlı bir şekilde temas aranacak ve bilinmelerini isterlerse, görüşleri alınacaktır. Pratisyen daha sonra bu görüşleri mahkemeye bildirecek ve uygun yorum ve tavsiye sunacaktır.

“Kiminle yaşamam gerektiğine karar vermem için bana yardım edin”

“Yardım ve iyiliğiniz için çok teşekkürler. Sanırım Anne ve Baba’ya bir hayli yardımcı olacaktır.”

Çocukların CAFCASS’a bilgi geri iletmesi.

Danışma ve destek

Mahpus Aileleri Hareketi

Mahpus ailelerine adil muamelede bulunulması için faaliyet yürütür. Yardım hattı bir mensubu cezaevinde olan aileler için bilgi ve destek sunar. Ziyaret ve ilişkili kalmak, çocuklarla konuşmak ve cezaevi sisteminin nasıl işlediği konusunda danışma.

Web sitesi: www.prisonersfamilies.org.uk

Yardım hattı: **0808 8082003**

Çocuk Hattı

İngiltere'deki çocuklar ve gençler için ücretsiz yardım hattı.

Web sitesi: www.childline.org.uk

Yardım hattı: **0800 1111**

Çocuk ve Aile Mahkemesi Danışma ve Destek Hizmeti (CAFCASS)

İngiltere için hukuki kurum. Aile mahkemesi dava süreçlerinde çocukların refahını korurlar. Web sitesi çocuklar, gençler, anne babalar ve daireyle ilişki kurmak için bilgi verir.

Web sitesi: www.cafcass.gov.uk

Telefon: **020 7510 7000**

Email: webenquiries@cafcass.gov.uk

Çocuk Destek Kurumu (CSA)

Çocuk nafakasını değerlendirme, toplama, ödeme ve tatbik etmekten sorumludur.

Web sitesi: www.csa.gov.uk

Telefon: **08457 133 133**

Ailelerin Babalara İhtiyacı Olur

Aile parçalanmasıyla ilgili konular hakkında bilgi ve destek. Bir gönüllüler ağı ve düzenli yerel destek toplantıları vardır.

Web sitesi: www.fnf.org.uk

Yardım hattı: **0870 7607 496**

Gingerbread

İngiltere ve Galler'deki tek ebeveynli aileler için önde gelen destek kurumu.

Web sitesi: www.gingerbread.org.uk

Danışma hattı: **0800 018 4318**

Büyükanne/babalar Federasyonu

Boşanma, ayrılma veya başka aile sorunlarından dolayı teması kaybetmiş, torunlarına karşı ihtimamlı ya da bir yerel yönetim tarafından bakılan torunlarından dolayı kaygılı büyük anne ve babalar adına çalışır.

Web sitesi: www.solicitorhelp.com/grandparentefederation1.htm

Danışma hattı: 01279 444 964

Hukuk Toplumu Çocuklar Paneli

Aile mahkemesi süreçlerinde çocuklar, gençler ve diğer tarafları temsil etmekte tecrübeli avukatlarla bağlantı kurmakta yardım eder.

Web sitesi: www.lawsociety.org.uk

Telefon: **0870 606 6575**

NCH

500'den fazla projesiyle çocuk hizmetleri sunucusu. Web sitelerinde geniş yelpazede konular üzerinde bilgi ve danışma sunulur. Aynı zamanda 'senin hatan değil' – aile parçalanması sürecini yaşayan çocuklar, gençler ve anne babalar için pratik bilgi sunan web sitesi.

Web sitesi: www.nch.org.uk

Senin hatan değil: www.itsnotyourfault.org

Çocuklara Yönelik Gaddarlığın Önlenmesi için Ulusal Dernek (NSPCC)

Çocuk koruma ve çocuklara yönelik gaddarlığın önlenmesinde uzmanlaşan önde gelen BK vakfı. Bir çocuğun güvenliğiyle ilgili kaygılı olan herkes için bilgi, tavsiye ve danışma sunan yardım hattı.

Web sitesi: www.nspcc.org.uk

Çocuk Koruma Yardım Hattı: **0808 800 5000**

Tek Ebeveynli Aileler

Tek anne veya babalar için sosyal yardımlar, vergi, hukuki haklar, aile hukuku,

temas konuları, CSA ile ilgili bilgi.

Web sitesi: www.oneparentfamilies.org.uk

Yardım hattı: **0800 018 5026**

Anne baba hattı - Artı

Anne baba ve aileler için geniş yelpazede hizmetler yoluyla yardım ve bilgi.

Web sitesi: www.parentlineplus.org.uk

Yardım hattı: **0808 800 22 22**

Relate

Danışma, bilgi toplantıları, aracılık, ilişki danışmanlığı ve yüzyüze destek, telefonla veya web sitesiyle danışma sunar.

Randevu düzenleme hattı **0845 1 30 40 16**

Web sitesi: www.relate.org.uk

Tekrar kavuşma

Çocukları kaçırılmış veya kaçırılmalarından korkan anne baba ve aileler için danışma, destek ve bilgi sunar.

Web sitesi: www.reunite.org

Danışma hattı: **0116 2556 234**

Women's Aid (Kadın Yardımı)

Suiistimal edilmiş kadın ve çocukları korumak için kampanyalar. Evde duygusal, fiziksel ve cinsel suiistimale uğrayan kadınlara destek sunar.

PO Box 391

Bristol

BS99 7WS.

Tel (yönetim): **0117 944 4411**

Web sitesi: www.womensaid.org.uk

Yardım hattı: **0808 2000 247**

Çocuklar ve gençler için web sitesi: www.thehideout.org.uk

Diğer yararlı kurumlar

İngiltere Çocuk Hakları İttifakı (CRAE)

275 gönüllü ve hukukî kurumdan oluşan koalisyonun İngiltere'deki çocukların yaşam ve statülerini değiştirmek ve Çocuk Hakları Konvansiyonu ile diğer insan hakları belgelerinin tam olarak uygulanmasını sağlamak. Çocuklara insan olarak saygı gösterilmesi ve onların toplumun tam ve eşit üyeleri olarak tanınması için çalışmak.

Web sitesi www.crae.org.uk

Telefon **020 7278 8222**

Fathers Direct (Babalar Direkt)

Babalık üzerine ulusal bilgi merkezi. Haber, eğitim bilgileri, politika güncellemeleri, araştırma özetleri ve babalarla ailelerini destekleme rehberleri.

Web sitesi www.fathersdirect.com

Telefon **0845 634 1328**

Çocuk Temas Merkezleri Ulusal Kurumu

Başka seçeneğin olmadığı durumlarda, ayrılmış ailelerin çocuklarının anne ve babadan biri veya ikisiyle ve diğer aile mensuplarıyla zaman geçirebilecekleri bir Çocuk Temas Merkezleri ulusal çerçevesi içinde güvenli çocuk temasını geliştirir.

Web sitesi www.naccc.org.uk

Telefon **0845 4500 280**

Ulusal Aile Aracılığı

İngiltere ve Galler'de 60'tan fazla Aile Aracılığı Merkezleri'nden oluşan ve ayrılma

ve boşanma sürecinde olan çiftlere yardım sunan ađ. Aracılık izah edilir ve yerel hizmetlerle ilgili bilgiler web sitesinde bulunur.

Web sitesi www.nfm.u-net.com

Telefon **01392 271 610**

Resolution (Çözüm - eskiden Aile Hukuku Avukatları Birliđi)

Aile hukukunda uzmanlaşan ve uzlaşıcı, yapıcı bir yaklaşımla aile parçalanmasına yaklaş avukatlar birliği. Yöredeki üye avukatlarla ilgili bilgiler verebilir.

Web sitesi www.resolution.org.uk

Telefon **01689 820 272**